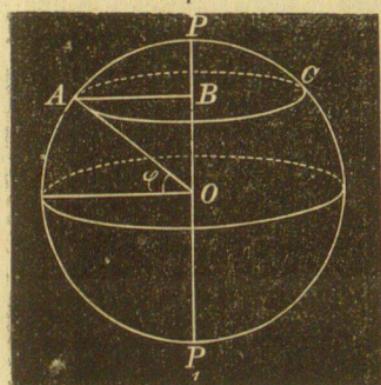

часты, то земната полвина-ось ще съдържа 299 такива части. Тая стиснатина е толкози малка, щото ако земемъ шаръ $2\frac{1}{2}$ фута въ диаметъръ, то разликата между двата диаметра трябва да бъде по малка отъ една линия.

30. ГОЛЪМИНАТА НА ЗЕМЈАТА. Отъ предидящето ся вижда, че безъ значително погрешаване можемъ да приемемъ земјата за шаръ, на когото радиусътъ = 858 географически мили, или 6,000 върста, или 1,000 часове; отъ това окръжността на съкьи големъ кръгъ върхъ земјата, а следов. на екваторътъ и на съкьи меридианъ = $2\pi \cdot 858 = 37680$ вър.; а дължината на градусътъ на екваторътъ и меридианътъ трябва да считеме почти въ 15 географически мили или 105 върста.

Повърхността на земјата = $4\pi R^2 = 9260000$ квадр. мили; а обемътъ на земјата = $\frac{4}{3}\pi R^3 = 2646000000$ куб.

Чърт. 25.

мили.

ОПРЕДЪЛЕНИЕ ВЕЛИЧИНАТА НА ГРАДУСЪТЪ НА ПАРАЛЛЕЛЫТЪ Не е мъжко също така да ся намери и дълчината на градусътъ на никаква параллель, на пр. AC (чърт. 25), коя ся намира подъ ширината φ . Действително, тай като дължината на дългитъ, кон съдържатъ едно число градуси, минути....., съ пропорционални на радиусътъ имъ, то следов. дълчината x на единъ градусъ на параллелътъ AC ще бъде толкози иже по малка отъ дълчината на градусътъ на голъмий кръгъ или 105 върста, до колкото радиусътъ AB на параллелътъ е помалъкъ отъ радиусътъ на голъмий кръгъ или радиусътъ на земјата AO ; отъ това $\frac{x}{105} = \frac{AB}{AO}$.

Нъ изъ правожгълниятъ триъгълникъ ABO имаме $AB = AO$. $\cos BAO = AO$. $\cos \varphi$ (тай като BAO и φ съ жглы на кръстъ лежащи) и след. $\frac{AB}{AO} = \cos \varphi$,

а отъ това $\frac{x}{105} = \cos \varphi$ и $x = 105 \cdot \cos \varphi$; сир. градусътъ